

Kateryna Torkina

Postgraduate Student,

Head of the Department of Educational and Scientific Training Management

Odessa Regional Academy of In-Service Education

Odessa, Ukraine

DEVELOPMENT OF TEAM INTERACTION SKILLS OF HIGH SCHOOL STUDENTS BY MEANS OF INTERACTIVE TECHNOLOGIES

Keywords: interactive, interactive technologies, team interaction, development of team interaction skills of high school students, high school students, technology.

Філімонюк Альона Сергіївна

методист науково-методичної лабораторії дошкільної освіти

кафедри дошкільної і початкової освіти

КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

м. Одеса, Україна

**ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ УЯВИ
У ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ
ЗАСОБАМИ СТОРІТЕЛІНГУ**

Ключові слова: екологізація, творча уява, сторітелінг.

Актуальність екологізації процесу розвитку творчої уяви у дітей передшкільного віку зумовлена потребою наближення особистості дитини до складного і багатогранного світу природи, а також необхідністю формування цілісного світогляду для гармонійного співіснування. У контексті дошкільної освіти це потребує впровадження нових інноваційних методів, що забезпечать не лише засвоєння знань, а й розвиток емоційного зв'язку з природою. Методологічні засади цього процесу ґрунтуються на єдності чуттєвого й раціонального пізнання, що сприяє формуванню екологічної культури, екологічної свідомості та набуттю екологічних знань у формі, доступній для життєвого досвіду дитини. Провідною технологією у цьому контексті є використання творчого підходу, зокрема сторітелінгу – як інноваційного засобу передачі інформації через створення пізнавальних та емоційно насичених історій [4, с. 3].

Поняття «екологізація» в контексті дошкільної освіти трактується як процес формування у дітей екологічної свідомості, самопізнання та екологічної культури. Уявлення про навколишній світ у цьому віці тісно пов'язане з розвитком творчих здібностей, що формуються через активну взаємодію з природним середовищем. Зокрема формуванні уяви, що дає змогу моделювати альтернативні ситуації, передбачати наслідки власних дій щодо природи. Таким чином, екологічне мислення стає не лише когнітивною категорією, а й частиною світоглядного досвіду дітей. З огляду на це, розвиток екологічної свідомості у дітей передшкільного віку (6-7 років) має особливе значення, оскільки саме в цей період

інтенсивно розвивається емоційна сфера, навички самоусвідомлення, емпатії, здатності до уявного перенесення в інші ситуації, що закладає основи природоохоронної поведінки [3, с. 2].

Розвиток творчої уяви є однією з ключових передумов формування пізнавальної, емоційної та мотиваційної сфер особистості дитини. Уява сприяє не лише засвоєнню певних знань, а й їх глибшому усвідомленню та інтеграції у власний досвід. Психологи (К. Лепех, Р. Павелків, О. Скрипченко) підкреслюють поступовий характер розвитку уяви, що ґрунтується на набутті життєвого досвіду. Уявлення формує основу для подальшої творчої активності. Іноземні дослідники (Б. Джером, Т. Парсонс, Ж. Піаже) також наголошують, що уява не лише забезпечує засвоєння знань, а й трансформує їх у творчому контексті.

На думку вітчизняних дослідників (Н. Глухова, Н. Лисенко, З. Плохій та ін.), розвиток екологічного світогляду у дітей дошкільного віку починається в освітньо-виховному процесі, коли формуються базові засади взаємодії особистості з природним середовищем. Через добре структуровану історію діти не лише пізнають об'єкти природи, а й усвідомлюють причинно-наслідкові зв'язки між поведінкою людини та навколишнім світом. Відповідно, використання сторітелінгу як інструмента формування екологічної свідомості є педагогічно доцільним [3, с. 10].

Сторітелінг – це технологія, яка сприяє передачі знань через нарративні структури, формуючи емоційний зв'язок між оповідачем і дитиною (Д. Армстронг). У дошкільній педагогіці її впровадження обґрунтовано науковими працями (Н. Гузій, Л. Залевська, К. Крутій, О. Пономарьов), які підтверджують ефективність цього методу у розвитку емпатії, творчої уяви, пам'яті та креативного мислення. Завдяки образності, багатоплановості та гнучкості сторітелінг легко адаптується під вікові можливості дітей. Зокрема, С. Зорич трактує сторітелінг як засіб самопізнання та розвитку уяви у дітей передшкільного віку [4, с. 3].

Педагогічний потенціал сторітелінгу полягає у сприянні засвоєнню знань, розвитку логічного мислення, уяви та формуванню екологічної свідомості. Особливу цінність він має в умовах обмеженого живого спілкування (зокрема, в умовах війни, вимушеного переміщення чи цифровізації освіти), коли традиційні освітні формати не завжди забезпечують ефективну комунікацію з дітьми. Сюжетні історії сприяють емоційному залученню, підвищують рівень зацікавлення до тем, пов'язаних із природним середовищем, та стимулюють пізнавальну активність.

Згідно з дослідженнями С. Зорич, технологія сторітелінгу базується на таких принципах: формування словесного образу, його переробка в уяві дитини, емоційна реакція на створений образ, що, зрештою, трансформується в дію або рішення. Перевагами цієї методики є легкість

засвоєння матеріалу, реалізація індивідуального підходу, розвиток самореалізації та зняття психологічного напруження [4, с. 19].

Рекомендації щодо застосування сторітелінгу в практиці роботи з дітьми передшкільного віку включають: використання елементів несподіванки, спільне визначення мети та очікуваних результатів, актуалізацію емоційного досвіду та пізнавального інтересу. Сторітелінг, за умови його системного використання, сприяє формуванню ціннісного ставлення до природи та усвідомленню дитиною власного місця у світі.

Таким чином, екологізація освітнього процесу засобами сторітелінгу є ефективним напрямом формування екологічної свідомості та розвитку творчої уяви дітей передшкільного віку. Формуються ключові компетентності у дітей, а саме: мислити, аналізувати, відчувати, фантазувати та діяти. Ця технологія забезпечує емоційно насичену, змістовну та індивідуалізовану взаємодію дитини з природним світом, сприяючи гармонійному розвитку особистості.

Список використаних джерел

1. Armstrong D. *Managing by Storying Around : A New Method of Leadership*. New York, 1992. 272 P.
2. Барташнікова І. А., Барташніков О. О. Розвиток уяви та творчих здібностей у дітей 5-6 років : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та доповн. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2007. 64 с.
3. Бельська Г. В., Науменко Т. С., Половіна О. А. Дошкільнятам про світ природи : метод. посіб. для вихователів дітей дошк. віку. Київ, 2013. 115 с.
4. Зорич С. А. Використання технології «сторітелінг» в мовленнєвій діяльності дітей передшкільного віку : метод. порадник. 2018. 35 с.
5. Лисенко Н. В. Екологічне виховання дошкільників. Київ, 2003. 157 с.
6. Плохий З. П. Екологічне світобачення дошкільнят. *Дитячий садок*. 2009. №27. С. 15–18.

Alona Filimoniuk

Methodologist of the Scientific and Methodological Laboratory
of Preschool Education, Department of Preschool and Primary Education
Odessa Regional Academy of In-Service Education
Odessa, Ukraine

ECOLOGIZATION OF THE PROCESS OF DEVELOPMENT OF CREATIVE IMAGINATION IN PRESCHOOL-AGE CHILDREN USING STORYTELLING

Keywords: ecologization, creative imagination, storytelling.